

AS Inges Kindlustus

Vahearuanne

30.09.2023

Vahearuanne

Majandusaasta algus 01.jaanuar 2023
Majandusaasta lõpp 31.detsember 2023

Ärinimi: AS Inges Kindlustus
Äriregistri kood: 10089395
Aadress: Raa 35, 10124 Tallinn
Telefon: 6410 436, 6410 437
Faks: 6410 438
Elektronpost: inges@inges.ee
Kodulehekülg: www.inges.ee
Põhitegevusala: kahjukindlustus

Sisukord

Tegevusaruanne	4
Raamatupidamise vahearuanne	5
Koondkasumiaruanne	5
Finantsseisundi aruanne	6
Omakapitali muutuste aruanne	7
Rahavoogude aruanne	8
Raamatupidamise vahearuanne lisad	9
Lisa 1. Vahearuanne koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2. Raamatupidamislikud hinnangud ja otsused	20
Lisa 3. Riskide juhtimine	20
Lisa 4. Finantsvarade ja -kohustuste õiglase väärtus	23

Tegevusaruanne

Inges Kindlustus on kahjukindlustusega tegelev kindlustusselts. Õigusliku järjepidevuse alusel on Inges Kindlustus Eestis tegutsenud üle 75 aasta. 75,5% Seltsi aktsiakapitalist kuulub Eesti residentidele.

Kindlustustegevus

Kindlustuspreemiaid kogus Inges Kindlustus 2023. aasta 9 kuuga 5 412 tuhat eurot, 2022. aasta samal perioodil 6 098 tuhat eurot.

Reisikindlustuse makseid koguti 121 tuhat eurot, 2022. aasta samal perioodil 106 tuhat eurot. Liikluskindlustuse makseid kogus Selts 2023. aasta 9 kuuga 5 178 tuhat eurot, 2022. aastal 5 881 tuhat eurot.

Liikluskindlustuse osatähtsus kindlustusportfellis seisuga 30.09.2023 oli 95,7% (2022. aastal 96,4%).

Finantstulemused

2023. aasta 9 kuu kahjumiks kujunes 1 896 tuhat eurot. Tulemust mõjutasid valuutakursi muutused ja IFRS 17-le üleminek.

Makstud kahjud

2023. 9 kuuga hüvitas AS Inges Kindlustus kahjusid kokku 4 674 tuhande euro ulatuses. Aastal 2022 maksis Inges Kindlustus samal perioodil kahjudena välja 3 556 tuhat eurot.

Bruto kahjusuhe (väljamakstud hüvitiste suhe kogutud preemiasse) kõikide kindlustusliikide lõikes 2023. aasta 9 kuud oli 86,4%. Aastal 2022 samal perioodil oli kahjusuhe 58,3%.

Investeeringustegevus

AS-i Inges Kindlustus finantsinvesteeringute suurus seisuga 30.09.2023 oli 8 913 tuhat eurot (31.12.2022 oli finantsinvesteeringute suurus 11 538 tuhat eurot). Investeeringutest saadud intressitulud moodustasid 2023. aasta 9 kuuga 213 tuhat eurot, eelmise aasta samal perioodil oli vastav näitaja 29 tuhat eurot. Vabad vahendid on paigutatud tähtajalistesse ja nõudmiseni hoiustesse ning võlakirjadesse.

/allkirjastatud digitaalselt/

Lauri Riit

Juhatuse liige

/allkirjastatud digitaalselt/

Maile Toomel

Juhatuse liige

/allkirjastatud digitaalselt/

Elar Tamme

Juhatuse liige

Lühendatud raamatupidamise vahearuanne

Lühendatud koondkasumiaruanne

<i>eurodes</i>	I-III kvartal 2023	I-III kvartal 2022 (korrigeeritud)
Tulu kindlustuslepingutest	5 411 775	6 098 192
Kindlustusteenuse kulud	-5 707 773	-7 157 523
Edasikindlustuse netokulud	-995 006	1 337 228
Kindlustusteenuse tulem	-1 291 004	277 897
Finantstulud ja –kulud	-16 808	-172 652
Muud äritulud	232 455	490 033
Tulud kokku	215 647	317 381
Administratiivkulud	-9 254	-46 081
Muud ärikuulud	-810 472	-327 370
Kulud kokku	-819 726	-373 451
Ärikasum (-kahjum)	-1 895 083	221 827
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)	-1 895 083	221 827
Muu koondkasum (-kahjum)	-1 895 083	221 827
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum)	-1 895 083	221 827

Lühendatud finantsseisundi aruanne

eurodes

Varad	30.09.2023	31.12.2022 (korrigeeritud)
Raha ja raha ekvivalendid	3 047 995	1 555 921
Varad kindlustuslepingutest	107 470	120 153
Varad edasikindlustuslepingutest	10 933 301	11 553 381
Muud nõuded	510 043	366 530
Finantsinvesteeringud	8 913 000	11 537 696
Materiaalne põhivara	92 652	80 166
Immateriaalne põhivara	117 431	119 156
Varad kokku	23 721 892	25 333 003
Kohustused		
Kohustused kindlustuslepingutest	17 506 304	17 475 737
Kohustused edasikindlustuslepingutest	105 898	239 319
Muud kohustused	769 103	382 277
Kohustused kokku	18 381 305	18 097 333
Omakapital		
Aktsiakapital	3 195 582	3 195 582
Ülekurs	1 619	1 619
Reservkapital	853 201	853 201
Jaotamata kasum	3 185 268	3 193 285
Aruandeaasta kasum (-kahjum)	-1 895 083	-8 017
Omakapital kokku	5 340 587	7 235 670
Kohustused ja omakapital kokku	23 721 892	25 333 003

Lühendatud omakapitali muutuste aruanne

	Aksia- kapital	Ülekurss	Reserv- kapital	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2022	3 195 582	1 619	853 201	3 125 268	7 235 670
Korrigeerimine seoses IFRS 17 esmakordse rakendamisega	0	0	0	0	0
Korrigeeritud saldo seisuga 01.01.2023	3 195 582	1 619	853 201	3 125 268	7 235 670
Aruandeaasta kasum/kahjum (korrigeeritud)	3 195 582	1 619	853 201	3 125 268	7 235 670
Saldo seisuga 31.12.2022 (korrigeeritud)	3 195 582	1 619	853 201	3 125 268	7 235 670
Aruandeperioodi kasum/kahjum	3 195 585	1 619	853 201	1 290 182	5 340 587
Saldo seisuga 30.09.2023					

Lühendatud rahavoogude aruanne

eurodes

	I-III kvartal 2023	I-III kvartal 2022 (korrigeeritud)
Rahavood äritegevusest		
Saadud kindlustuspreemiad	5 144 172	5 662 395
Makstud kindlustusteenuse kulud	-4 798 161	-3 366 503
Edasikindlustuse netoväljaminekud	-630 360	-346 883
Saadud intressid	93 312	16 454
Makstud tegevuskulud	-677 208	-709 109
Paigutatud tähtajalistesse hoiustesse	-9 000 000	-10 924 669
Paigutatud võlakirjadesse	-1 673 000	0
Laekunud tähtajalistest hoiustest	13 029 518	11 861 006
Laekumised muudest ärituludest ja makstud muud ärikulud	-28 498	-23 844
Rahavood äritegevusest kokku	1 459 775	2 168 847
Rahavood investeerimistegevusest		
Immateriaalse põhivara soetus	-14 784	-11 760
Materiaalse põhivara soetus	-6 658	0
Materiaalse põhivara müük	53 764	0
Rahavood investeerimistegevusest kokku	32 322	--11 760
Rahavood kokku		
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	1 555 921	757 203
Raha ja raha ekvivalentide muutus		
	1 492 097	2 157 087
Muutus kursivahest	-23	-179
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	3 047 995	2 914 111

Lühendatud raamatupidamise vahearuanne lisad

Lisa 1. Lühendatud vahearuanne koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

AS Inges Kindlustus (edaspidi ka Selts) on Eestis 29.10.1996 registreeritud äriühing (registrikood: 10089395), asukohaga Raua 35, Tallinn (Eesti). Selts pakub Eestis kahjukindlustust, sh. kohustuslikku liikluskindlustust. AS Inges Kindlustus kontrollivaks osapooleks on läbi otsese ja kaudse osaluse Voldemar Vaino pärijad.

Vahearuanne kajastab AS Inges Kindlustus juhatuse hinnangul õigesti ja õiglaselt Seltsi majandustulemusi ja finantsseisundit.

Vastavuse kinnitus

AS Inges Kindlustus raamatupidamise vahearuanne on koostatud vastavuses Rahvusvahelise Raamatupidamisstandardi IAS 34 „Vahearuanne” nõuetega nagu see on kehtestatud Euroopa Liidus ning sisaldab lühendatud finantsaruandeid ning valiku selgitavaid lisasid.

Lühendatud vahearuanne ei ole läbinud ülevaatuse, neid ei ole auditeeritud ja need ei sisalda kogu teavet, mis on vajalik täieliku finantsaruande koostamiseks. Lühendatud vahearuanne tuleks lugeda koos 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta aruandega, mis on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS EU). Käesoleva vahearuanne koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtetes on toimunud olulised muutused seoses IFRS 17 ja IFRS 9 rakendamise alates 1. jaanuarist 2023. Peamiste muutuste mõjud Seltsi raamatupidamis põhimõtetes seoses uute standardite rakendamisega on toodud raamatupidamise vahearuanne lisas 1 sektsioonis „Koostamise alused“. Uued standardid on põhjalikult muutnud kindlustus- ja edasikindlustuslepingute ning finantsinvesteeringute arvestust, mistõttu oleme toonud välja korrigeeritud 2022. aasta võrdlusandmeid ja esitanud ka korrigeeritud finantsseisundi aruanded seisuga 31.12.2022. Täpsemad muudatused arvestuspõhimõtete muudatustega seonduvalt avalikustame käesoleva aasta aastaaruandes.

Muus osas on arvestuspõhimõtted samad, mida kasutati Seltsi 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta aastaaruandes.

Koostamise alused

Seltsi arvestusvaluuta on euro ja aruande arv näitajad on esitatud eurodes ilma komakohata (kui ei ole märgitud teisiti).

Aruande koostamisel on Selts lähtunud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud jääkvara, mis kajastatakse õiglaselt väärtuses miinus müügikulutused. Jääkvara kajastatakse finantsseisundi aruandes real „Nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded“.

IFRS EUga kooskõlas olevate aruannete koostamine eeldab juhtkonnalt otsuste, kalkulatsioonide ja hinnangute tegemist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade ja kohustuste, tulude ja kulude kajastatud summasid. Hinnangud ja nendega seotud eeldused baseeruvad eelmiste perioodide kogemustel ja erinevatel muudel faktoritel, mida peetakse olemasolevatel asjaoludel põhjendatuks. Saadud tulemuste põhjal tehakse varade ja kohustuste raamatupidamisliku väärtuse üle otsuseid, mis ei ole juba muude allikate põhjal ilmsed. Tegelikud tulemused võivad nendest hinnangutest erineda.

Raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused vaadatakse üle järjepidevalt. Raamatupidamislike hinnangute muutused kajastatakse muutuse tegemise aastal, kui nad puudutavad ainult antud aastat, või muutuse tegemise aastal ja järgnevatel aastatel, kui nad puudutavad antud ja järgnevatel aastaid. Täpsemalt vt. lisa 2.

Alljärgnevad arvestuspõhimõtted on järjepidevalt kasutusel kõigi aruannetes esitatud aastate kohta.

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Selts on kasutusele võtnud IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ ja IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ standardid, mis asendavad vastavalt IFRS 4 „Kindlustuslepingud“ ja IAS 39 „Finantsinstrumendid: Kajastamine ja Mõõtmine“, esmarakendamisega alates 1. jaanuarist 2023. Uued standardid muudavad esmakordsel rakendamisel oluliselt kindlustuslepingute, edasikindlustuslepingute ning finantsinstrumentide raamatupidamisarvestust ja mõjutab oluliselt Seltsi raamatupidamisaruannet.

IFRS 17 ja IFRS 9 rakendamisest tulenevate peamiste muudatuste olemus ja mõju Seltsi arvestuspõhimõtetes on kokku võetud allpool.

IFRS 17 „Kindlustuslepingud“

IFRS 17 kehtib 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatel aruandeperioodidele ja seda rakendatakse tagasiulatuvalt, võrdlusandmeid korrigeeritakse alates 1. jaanuarist 2022. Selts raporteerib standardi alusel asimest korda 31. märtsil 2023 lõppenud kvartali kohta.

31. detsembril 2022 lõppenud aasta kvartaalsed võrdlusandmed on korrigeeritud vastavalt vajadusele ja on uue standardiga kooskõlas.

IFRS 17 kehtestab kindlustuslepingute, edasikindlustuslepingute ja investeerimislepingute, milles on kaalutusõigusega osalusfunktsioonid (contracts with direct participating features) kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted. Standard võtab kasutusele mudeli, mis mõõdab lepingute grupid, lähtudes Seltsi hinnangutest tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse kohta, mis eeldatavasti tekivad, kui Selts täidab lepinguid, ja otsesest riskikorrigeerimisest.

IFRS 17 kohaselt tulu kindlustuslepingutest igal aruandeperioodil esindab muutusi ülejäänud kindlustuskaitse kohustises (Liability for remaning coverage – edaspidi „LRC“), mis on seotud teenustega, mille eest Selts ootab tasu saamist.

Selts kasutab lihtsustatud ehk PAA (premium-allocation approach) meetodit kindlustuslepingute mõõtmisel, kuna omandatud lepingute grupid kvalifitseeruvad PAA meetodi jaoks. LRC mõõtmisel on PAA sarnane Seltsi varasemate raamatupidamis põhimõtetega. Toimunud kahjude kohustise (Liability of incurred claims - edaspidi „LIC“) mõõtmisel diskonteerib Selts nüüd tulevase rahavoogusid (välja arvatud juhul, kui eeldatakse, et need tekivad ühe aasta jooksul või vähem alates nõuete tekkimise kuupäevast) ning lisab mittefinantsriski jaoks otsese riskikorrigeerimise.

Varasemalt kajastati ja esitati kõik kindlustuslepingute sõlmimiskulud eraldi varadena seotud kindlustuslepingutega (kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud) kuni nende kulude sisaldamiseni koondkasumiaruandes. IFRS 17 kohaselt, kui lepingud on mõõdetud PAA alusel ja iga lepingute grupis olevate lepingute lepinguperiood on üks aasta või lühem, võib ettevõtte valida kindlustuse sõlmimisega seotud rahavoogude kuludes kajastamise kohe, kui need tekivad, selle asemel, et neid arvesse võtta LRC mõõtmisel. Selts on valinud kindlustuse sõlmimisega seotud rahavoogude kuludes kajastamise kohe, kui need tekivad.

Üleminek

IFRS 17 rakendamisest tulenevad muudatused raamatupidamis põhimõtetes on rakendatud ulatuses, mis on praktiliselt teostatavad, kasutades täielikku tagasiulatuvat meetodit. Täielik tagasiulatuva meetod on rakendatud kõikide kindlustuslepingute ja edasikindlustuslepingute gruppide puhul. Täieliku tagasiulatava meetodi kohaselt on Selts 1. jaanuaril 2022:

- identifitseerinud, kajastanud ja mõõtnud iga kindlustus- ja edasikindlustuslepingute gruppi, nagu oleks IFRS 17 alati rakendatud.
- varasemalt kajastatud saldod, mis ei oleks eksisteerinud, kui IFRS 17 oleks alati rakendatud, elimineerinud. Nende hulka kuulusid mõned kindlustuslepingute kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud, kindlustusega seotud nõuded ja kohustused. IFRS 17 kohaselt on need lisatud kindlustuslepingute mõõtmisesse.
- kajastanud kõiki sellest tulenevaid netoerinevusi omakapitalis.

Järgnev tabel näitab IFRS 17 ja IFRS 9 standardite mõju bilansile üleminekukuupäeval.

Varad	31.12.2022	IFRS 17	01.01.2023
	IFRS 4	korrigeerimine	IFRS 17
Varad kindlustuslepingutest	422 218	-302 065	120 153
Varad edasikindlustuslepingutest	8 274 469	-8 271 957	2 512
Muud nõuded	0	366 534	366 534
Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud	1 760	-1 760	0
Kohustised			
Kohustused kindlustuslepingutest	144 126	6 775 747	6 919 873
Kohustused edasikindlustuslepingutest	239 319	-123 530	115 789
Muud kohustused	363 974	141 807	505 781
Kindlustuslepingute eraldised	14 588 096	-14 588 096	0
Omakapital			
Jaotamata kasum	3 185 268	0	3 185 268

Kindlustus- ja edasikindlustuslepingud – klassifitseerimine

Kõik kindlustuslepingud ja edasikindlustuslepingud vastavad IFRS 17 tingimustele kindlustuslepingute mõiste osas. Kindlustusleping on leping, milles üks osapool võtab vastu olulise kindlustusriski teiselt osapoolelt. Kindlustusrisk, nagu standard määratleb, on risk, välja arvatud finantsrisk, mis on lepingu hoidjalt üle kantud lepingu väljastajale. IFRS 17 määratleb kindlustuslepinguna ka investeerimislepingu, millel on kaalutusõigusega osalusfunktsioon. Kaalutusõiguse osalusfunktsiooniga investeerimisleping on leping, mille puhul lepingu hoidja saab täiendava makse, mille väärtus või tähtaeg on lepingu väljastaja poolt lepingu järgi otsustada. 31.03.2023 seisuga ei olnud Ingesel kaalutusõiguse osalusfunktsiooniga kindlustuslepinguid.

Seltsil ei ole lepinguid, mis omavad õiguslikku vormi kindlustuslepingutena, kuid ei kannu olulist kindlustusriski (nimetatud "investeerimislepinguteks").

Standard määratleb, et pärast lepingute klassifitseerimist standardi alla hindab üksus, kas nendes lepingutes on mingeid sisemisi tuletisinstrumente, eristuvaid investeerimiskomponente või eristuvat vara või mittekindlustusteenust. Investeerimiskomponent on eristuv, kui see pole tugevalt seotud kindlustuslepinguga ning kui kindlustusvõtja saab samadel tingimustel ja tingimustega samaväärse lepingu osta samas jurisdiktsioonis. Kindlustamata vara või teenus on eristuv, kui kindlustusvõtja saab kasu varast või teenusest eraldiseisvalt või koos teiste kergesti kättesaadavate vahenditega. 31.03.2023 seisuga Seltsil selliseid lepinguid ei olnud.

Järgnevalt esitame kokkuvõtte ettevõtte toodetest, mis kuuluvad IFRS 17 reguleerimisalasse:

- Liikluskindlustuse portfelli hõlmab sõidukite kohustuslikke vastutuskindlustuslepinguid, mille kehtivusperiood on üks aasta;
- Reisikindlustuse portfelli kuuluvad kindlustuslepingud, mis katavad ootamatud kulutused, mis võivad reisil õnnetusjuhtumi või haigestumise tõttu tekkida ning mille maksimaalne kehtivusperiood on üks aasta

Komponentide eraldamine kindlustus- ja edasikindlustuslepingutest

Selts hindab oma tooteid selleks, et määrata, kas mõned komponendid on eristuvad ja neid tuleb eraldada ning kajastada vastavalt teistele raamatupidamisstandarditele. Kui need mittekindlustusega seotud komponendid ei ole eristuvad, arvestatakse neid koos kindlustuskomponendiga IFRS 17 alusel. Selts hindas IFRS 17 reguleerimisalasse kuuluvaid lepinguid ja jõudis järeldusele, et eraldatavaid komponente ei ole.

Kindlustus- ja edasikindlustuslepingute agregeerimine ja arvele võtmine

Kindlustus- ja edasikindlustuslepingud agregeeritakse mõõtmise eesmärgil gruppidesse. Kindlustuslepingute grupid määratakse kindlustuslepingute portfelli identifitseerimise teel, mis koosnevad sarnaste riskidega lepingutest, mida hallatakse koos, ja jagatakse aastakohortideks (st. väljastamise aja järgi) ja iga aastakohort on jaotatud kolmeks grupiks vastavalt nende kasumlikkusele:

- lepingud, mis on sõlmimisel kahjumlikud;
- lepingud, millel sõlmimisel pole märkimisväärset võimalust hljem kahjumlikuks muutuda;
- ülejäänud lepingud igas aastakohordis.

Lepingu kajastamisel lisatakse see olemasolevasse lepingute gruppi või kui leping ei kvalifitseeru olemasolevasse gruppi, moodustab see leping uue grupi, kuhu tulevikus lisatakse teised lepingud. Lepingute gruppe moodustatakse esialgsel kajastamisel ja nende koosseisu ei muudeta pärast seda, kui kõik lepingud on gruppi lisatud.

Edasikindlustuslepingute gruppe moodustatakse nii, et igas grupis on üks leping.

Mõned edasikindlustuslepingud hõlmavad aluslepinguid, mis kuuluvad erinevatesse gruppidesse. Selts on jõudnud järelduseni, et edasikindlustuslepingu õiguslik vorm ühe lepinguna peegeldab Seltsi lepingulisi õigusi ja kohustusi, arvestades, et erinevad kindlustuskatted aeguvad koos ega ole eraldi müüdavad. Seetõttu ei eraldata edasikindlustuslepingut mitmeks kindlustuskomponendiks, mis on seotud erinevate alusgruppidega.

Kindlustus- ja edasikindlustuslepingute agregeerimine ja kajastamine.

Edasikindlustuslepingute grupid kajastatakse järgmisel kuupäeval:

- Seltsi poolt algatatud proportsionaalse katvusega edasikindlustuslepingud: mis tahes aluslepingu esmase esialgse kajastamise kuupäev. See kehtib Seltsi kvoodiosa edasikindlustuslepingute kohta.
- Muud Seltsi poolt algatatud edasikindlustuslepingud: edasikindlustuslepingute grupi katteperioodi algus.

Seltsil ei ole kahjumlikke ega potentsiaalselt kahjumlikke kindlustus- või edasikindlustuslepinguid.

Lepingupiirid

Rahavood kuuluvad kindlustuslepingu piiridesse juhul, kui need tekivad olulistest õigustest ja kohustustest, mis eksisteerivad aruandeperioodi jooksul ning millega Selts võib kindlustusvõtjat sundida tasuma kindlustusmakseid või millel on oluline kohustus osutada teenuseid (sh kindlustuskaitset ja mis tahes investeerimisteenuseid).

Oluline teenuse osutamise kohustus lõpeb juhul, kui:

- Seltsil on praktiline võime hinnata konkreetse kindlustusvõtja riske uuesti ning saab määrata hinna või hüvitiste taset, mis täielikult peegeldab neid uuesti hinnatud riske; või
- Seltsil on praktiline võime hinnata portfelli riske, milles leping sisaldub, ja saab määrata hinna või hüvitiste taset, mis täielikult peegeldab selle portfelli riske ning kindlustusmaksete hinnakujunduses kuni ümberhindamise kuupäevani ei võeta arvesse riske, mis on seotud ümberhindamise kuupäevale järgnevate perioodidega.

Rahavood on edasikindlustuslepingu piires juhul, kui need tulenevad olulistest õigustest ja kohustustest, mis eksisteerivad aruandeperioodi jooksul, millesse Selts on sunnitud maksma tasu edasikindlustajale või Seltsil on oluline õigus saada teenuseid edasikindlustajalt.

Oluline õigus teenuseid saada edasikindlustajalt lõpeb juhul, kui edasikindlustajal on:

- praktiline võime hinnata sellele üleantud riske uuesti ning saab määrata hinna või hüvitiste taset, mis täielikult peegeldab neid uuesti hinnatud riske; või
- oluline õigus katvust lõpetada.

Lepingu piiri hinnatakse iga aruandeperioodi lõpus, et arvestada muutuste mõju Seltsi olulistele õigustele ja kohustustele ning seetõttu võivad need aja jooksul muutuda.

Mõõtmise meetod

Kindlustus- ja edasikindlustuslepingute LRC mõõtmiseks kasutab Selts PAA meetodit. Kõikide lepingute katteperiood on üks aasta või lühem, seega on täidetud PAA abikõlblikkuse kriteeriumid.

Iga lepingute grupi esialgse kajastamise käigus mõõdetakse LRC jääkväärtust esialgse kajastamise ajal saadud preemiate alusel ning seda korrigeeritakse mis tahes summaga, mis tuleneb varasemalt grupi suhtes kajastatud varade või kohustuste kajastamise lõpetamisest. Selts on valinud kindlustuse sõlmimisega seotud rahavoogude kuludes kajastamise nende tekkimisel, seega ei sisaldu need LRC mõõtmises.

Pärast esmast kajastamist suurendatakse LRC jääkväärtust saadud preemiate võrra ning vähendatakse kindlustusteenuste osutamise eest kajastatud tuluga kindlustuslepingutest. Iga lepingute grupi esialgse kajastamise käigus eeldab Selts, et teenuste iga osa osutamise ja sellega seotud preemiate maksetähtpäeva vaheline aeg ei ole pikem kui aasta. Sellest tulenevalt on Selts valinud mitte kohandada LRC-d, et arvesse võtta raha ajaväärtust ja finantsriski mõju.

Kui kindlustusperioodi jooksul igal ajahetkel viitavad faktid ja asjaolud, et lepingute grupp on kahjumlik, siis kajastab Selts kahjumit koondkasumiaruandes ja suurendab LRC-d ulatuses, milles LRC-ga seotud täitmise rahavoogude praegused hinnangud ületavad LRC jääkväärtust.

Kindlustuslepingute täitmise rahavood diskonteeritakse (kehtivate määrade alusel), kui diskonteeritakse ka LIC-i. Selts kajastab kindlustuslepingute grupi LIC-i samas ulatuses nagu kindlustuslepingu täitmise seotud rahavood, mis tulenevad tekkinud kahjudest. Tulevased rahavood on diskonteeritud (kehtivate määrade alusel), välja arvatud juhul, kui need makstakse eeldatavasti ühe aasta või lühema perioodi jooksul alates nõude tekkimise kuupäevast.

Selts rakendab edasikindlustuslepingute grupi mõõtmiseks samu arvestusmeetodeid, mida vajaduse korral kohandatakse, et kajastada kindlustuslepingutest erinevaid tunnuseid.

Kui edasikindlustuslepingute grupi mõõtmisel PAA meetodi alusel tekib kahjumi hüvitamise komponent, siis Selts kohandab järelejäanud kindlustusperioodi katvuse jaoks vara jääkväärtust vastavalt.

Kindlustuslepingute täitmise rahavoogude mõõtmise ja hindamise meetod Kindlustuslepingu reguleerimisalasse kuuluvate täitmise rahavoogude hindamisel arvestab Selts erapooletult kõigi võimalike tulemuste vahemikku, täpsustades rahavoogude summa, iga stsenaariumi ajastust ja tõenäosust, mis kajastab mõõtmise kuupäeval kehtivaid tingimusi, kasutades tõenäosusega kaalutud keskmist ootust, mis esindab kõigi võimalike stsenaariumide keskmist. Võimalike stsenaariumide kindlaksmääramisel kasutab Selts kogu talle kättesaadavat mõistlikku ja toetavat informatsiooni, sealhulgas informatsiooni minevikusündmuste, praeguste tingimuste ja tulevikuproгноoside kohta, kui sellega ei kaasne ebamõistlikke kulusid või pingutusi.

Tulevaste rahavoogude hindamisel võetakse arvesse järgmised elemendid lepingu piirides:

- Kindlustusmaksed ja nendest kindlustusmaksetest tulenevad täiendavad rahavood;
- Raporteeritud, kuid veel tasumata nõuded; tekkinud, kuid veel teatamata nõuded; oodatavad tulevased kindlustusnõuded ning võimalikud rahavood olemasolevate kindlustuslepingutega kaetud tulevastest nõuete sissenõudmistest;
- Kindlustuslepingute täitmisele otseselt omistatavad fikseeritud ja muutuvad üldkulud, sealhulgas kaudsed kulud nagu raamatupidamine, personal, infotehnoloogia ja toetus, hoonete kulum, üür, hooldus ja kommunaalkulud.
- Lepingu alusel spetsiifiliselt kindlustusvõtjale omistatavad muud kulud.

Rahavoogude hindamisel on kaasatud otse jälgitavad turumuutujad ja turuvälised muutujad, nagu suremuse määr, õnnetuste määr, keskmised nõuete kulud, tõsiste nõuete tõenäosused.

Diskontomäär

Diskontomäär on määr, mida kasutatakse raha ajaväärtuse kajastamiseks tulevastes rahavoogudes. Seda saab konstrueerida, kasutades ühte kahest meetodikast: ülalt-alla või alt-üles. Ülalt-alla meetodil on diskontomäär tuletatud varade portfelli sisemisest tootlusest (IRR). Alt-üles lähenemisviisi puhul põhineb diskontomäära arvutamine riskivabal määral. Lõpliku diskontomäära saamiseks lisatakse riskivabale intressimäärale likviidsusrisk. Likviidsusrisk kajastab hüvitist, mida investor nõuaks lunastamisvõimalusi kaaluva kindlustuslepingu ja võrdlusvara likviidsuse erinevuste korral. Selts otsustas kasutada alt-üles lähenemist kõigi IFRS 17 alusel mõõdetud portfelli puhul.

Riski korrigeerimine (RA)

Riskikorrigeerimine (RA) on korrigeerimine, mille Selts teeb tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse hindamisel, et kajastada hüvitist, mida ta vajaks mittefinantsriskidest tulenevate rahavoogude väärtuse ja ajastuse ebakindluse riski kandmiseks.

Kajastamise lõpetamine ja lepingu muutmine

Selts lõpetab lepingu kajastamise, kui see on lõppenud – st. kui lepingus nimetatud kohustused aeguvad või need on täidetud või tühistud.

Selts lõpetab lepingu kajastamise ka juhul, kui selle tingimusi muudetakse viisil, mis oleks oluliselt muutnud lepingu kajastamist, arvestusega et uued tingimused oleksid alati olemas olnud. Sellisel juhul kajastatakse muudetud tingimustel põhinev uus leping. Kui lepingu muutmine ei too kaasa kajastamise lõpetamist, käsitleb Selts muudatusest tingitud rahavoogude muutusi kui muutusi täitmise rahavoogude hinnangutes.

Esitusviis

Kindlustuslepingute portfellid, mis on varad ja kohustused, ning edasikindlustuslepingute portfellid, mis on varad ja kohustused, esitatakse finantsseisundi aruandes eraldi. Kõik kajastatud rahavoogude varad või kohustused, mis tekivad enne lepingute grupi kajastamist, arvatakse vastavate lepinguportfellide bilansilisesse jääkväärtusesse.

Selts jaotab koondkasumiaruandes kajastatud summad kindlustusteenuse tulemiks enne edasikindlustust, mis hõlmab tulu kindlustuslepingutest ja kindlustusteenuse kulusid.

Edasikindlustuslepingute tulud ja kulud esitatakse eraldi kindlustuslepingute tuludest ja kuludest. Edasikindlustuslepingutest tulenevad tulud ja kulud esitatakse kindlustusteenuste tulemis netosummana edasikindlustuse netokulude näol.

Kõik muudatused mittefinantsriskiga seotud riski korrigeerimises sisalduvad kindlustusteenuste tulemis.

Tulud kindlustuslepingutest ja kindlustusteenuse kulud kajastatakse järgmiselt.

Tulud kindlustuslepingutest

PAA alusel mõõdetavate lepingute puhul on kindlustustulu igal perioodil oodatavate kindlustusmaksete summa teenuste osutamise eest selles perioodis. Selts allokeerib oodatavaid kindlusmakseid igale perioodile aja möödumise printsiibi alusel.

Kindlustusteenuse kulud

Kindlustuslepingutest tulenevad kindlustusteenuse kulud kajastatakse koondkasumiaruandes üldjuhul nende tekkimisel. Need koosnevad järgmistest elementidest:

- Tekkinud kahjud ja muud kindlustusteenuste kulud.
- Kahjumid kahjumlikest lepingutest ning nende kahjumite tagasipööramine, kui sellised tekivad.
- LIC-i korrigeerimised, mis ei tulene raha ajaväärtuse, finantsriski ja nende muutuste mõjust.

Edasikindlustuslepingute netokulud

Edasikindlustuslepingute netokulud hõlmavad makstud edasikindlustusmaksete jaotust, millest on maha arvatud edasikindlustajatelt sissenõutud summad.

Selts kajastab makstud edasikindlustusmaksete jaotust koondkasumiaruandes, kui ta saab teenuseid edasikindlustuslepingutest. Iga perioodi eest makstud edasikindlustusmaksete jaotus on perioodi jooksul teenuste saamise eest oodatavate kindlustusmaksete summa.

IFRS 9 Finantsinstrumendid

Uue standardi peamised reeglid

Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast:

- varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;
- varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande, ja;
- varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfellis, kus ettevõtte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglasest väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande (näiteks derivatiivid). Varjatud („embedded“) derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.

Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglasest väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.

Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.

IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediidikahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediidikvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikast tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetel tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediidikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediidikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendi- ja ostjatele nõuete osas.

IFRS 9 arvestuspõhimõtete esmakordne rakendamine

IFRS 9 Finantsinstrumendid rakendamine alates 1. jaanuarist 2022 tõi kaasa arvestuspõhimõtete muutusi, kuigi ei põhjustanud olulisi korrigeerimisi finantsaruandes. Uued arvestuspõhimõtted on kirjeldatud käesolevas lisas peatüki Finantsinstrumendid juures. Vastavalt IFRS 9 ülemineku reeglitele võrdlusandmeid ei muudetud. Ettevõtte juhtkond hindas 1. jaanuaril 2022 (esmasest rakendamise kuupäeval), millised ärimudelid on asjakohased Ettevõtte finantsvaradele ning leidis, et finantsvarade kategooriad ei ole muutunud uue standardi kasutuselevõtmise tulemusena.

Ettevõttel on järgnevad finantsvarade tüübid, mis kuuluvad IFRS 9 uue oodatava krediidikahjumi mudeli alla:

- nõuded kindlustusteenuse osutamisest;
- antud laenud;
- pangadeposiidid;
- raha ja raha ekvivalendid.

Ettevõtte vaatas üle väärtuse languse meetodika iga vastava varaklassi jaoks. Väärtuse languse meetodika muutuse tulemusel ei tekkinud olulisi muutusi allahindluse reservis 1. jaanuari 2022 seisuga, seega korrigeerimisi jaotamata kasumis ja omakapitalis ei tehtud.

Tulud

Tulud kindlustuslepingutest

Kindlustuslepingute tuludega seotud arvestuspõhimõtted on esitatud lõigus “Kindlustuslepingute kajastamine ja hindamine”.

Finantstulud

Finantstulud sisaldavad tulusid finantsinstrumentidelt.

Tulu finantsvaradelt sisaldab intressi ja dividenditulu, netotulu õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumi/kahjumi klassifitseeritud finantsvarade ümberhindlusest ja finantsvarade realiseerimisest. Täiendavat informatsiooni finantstulude kajastamise kohta finantsvaradelt on arvestuspõhimõtete punktis „Finantsvarad”.

Ettevõtte tulumaks

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Kehtiv maksumäär on 20%; tasumisele kuuluv maksumäär moodustab 20/80 netoväljamaksest. Alates 1. jaanuarist 2019 kohaldub tulumaksuseaduse alusel regulaarselt makstavatele dividendidele madalam maksumäär 14% ehk 14/86 dividendide netosummast. Seega saab residentist äriühing dividendide tulumaksuga maksustamisel kohaldada madalamat maksumäära 14/86 ja tavamäära 20/80.

Maksustamissüsteemi eripära tõttu ei teki ajutisi erinevusi varade ja kohustuste maksustamisväärtuste ning raamatupidamislike jääkväärtuste vahel ning seetõttu ei teki ka edasilükkunud tulumaksuvarasid ja –kohustusi.

Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse tulumaksukuluna ning –kohustusena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksmisele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Valuuta ümberarvestus

Selts kasutab arvestus- ja esitlusvaluutana oma majanduskeskkonna valuutat – eurot. Välisvaluutas toimunud äritehingud hinnatakse ümber tehingupäeval kehtiva Euroopa Keskpanka valuutakursi järgi. Välisvaluutades nomineeritud rahalised varad ja kohustused arvestatakse ümber, kasutades bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanka vahetuskurssi. Ümberhindamisest tekkivad kursivahed kajastatakse koondkasumiaruandes muudes ärituludes või muudes ärikuludes, deposiitide ümberhindamisest tekkivad kursivahed kajastatakse investeringute tuludes või investeringute kuludes.

Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivara objektid kajastatakse soetusmaksumuses, mida vähendatakse akumuleerunud kulumi ja vara väärtuse langusest tulenevate allahindluste võrra.

Materiaalse põhivarana võetakse arvele olulise soetusmaksumusega ja üle ühe aastase eeldatava kasuliku kasutuseaga varad. Väheolulise maksumusega objektid kantakse nende soetamisel kuludesse. Soetusmaksumus koosneb ostuhinnast ning soetusega otseselt seotud väljaminekutest.

Arvuteid ei kajastata nende suhteliselt kiire moraalse kulumise tõttu materiaalse põhivara hulgas, vaid kantakse soetamisel kuludesse.

Materiaalse põhivara kulum

Kulum kajastatakse koondkasumiaruandes lineaarsel meetodil materiaalse põhivarana arvelolevate objektide kasuliku tööea jooksul. Ehitiste amortisatsiooninormiks on 3% aastas ja muu põhivara puhul 20% aastas.

Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooniperioodid vaadatakse üle igal aastal, selgitamaks ega ei ole ilmnunud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikkude eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivarana võetakse arvele arenguväljaminekud, patendid, litsentsid sh spetsiaalselt ettevõtte tarbeks loodud tarkvara, kaubamärgid, kui nad on olulise soetusmaksumusega ja nad osalevad tulude tootmisel pikema ajaperioodi jooksul.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja soetamisega seotud otsestest kulutustest. Immateriaalse põhivarana kajastatakse soetatud tarkvara, mida amortiseeritakse vastavalt kasulikule elueale lineaarse amortisatsioonimeetodiga keskmiselt 10% aastas. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel on lähtutud eelduses, et selle lõppväärtus on null.

Finantsvarad

Klassifitseerimine

Ettevõtte klassifitseerib finantsvarad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;
- varad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande, ja;
- varad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal ettevõtte võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse. Finantsvara kajastamine lõpetatakse, kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja ettevõtte annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Mõõtmine

Finantsvarad kajastatakse esmasel arvele võtmisel õiglasel väärtuses, millele on lisatud tehingukulud, mis on otseselt seotud finantsvara omandamisega, välja arvatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest. Ettevõtte kõik võlainstrumendid on klassifitseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse mõõtmiskategooriasse.

Korrigeeritud soetusmaksumus

Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muudes tuludes või kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel.

Omakapitaliinstrumendid

Ettevõttel ei ole investeringuid omakapitaliinstrumentidesse.

Väärtuse langus

Ettevõtte hindab korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate võlainstrumentide eeldatavat krediidikahju tuleviku informatsiooni alusel. Rakendatav väärtuse languse meetodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud. Eeldatava krediidikahju mõõtmine võtab arvesse: (i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, (ii) raha ajaväärtust ja (iii) aruandeperioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Nõuetele ostjate vastu, millel puudub oluline finantseerimise komponent, rakendab kontsern IFRS 9 kohast lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust kehtivusaja eeldatava krediidikahju ulatuses nõuete esmasel kajastamisel. Kontsern kasutab allahindluse maatriksit, kus nõuete allahindlus arvutatakse lähtudes erinevatest aegumiste või tähtaja ületamise perioodidest.

Finantsinstrumentide saldeerimine

Finantsvara ja -kohustus saldeeritakse ja esitatakse finantsseisundi aruandes netosummana ainult siis, kui kontsernil on juriidiliselt rakendatav õigus kajastatud summasid saldeerida ja kontsern kavatseb neid kas saldeerida netoalusel või realiseerida vara ja tasuda kohustuse samaaegselt. Juriidiliselt rakendatav õigus ei tohi olla sõltuv tulevatest sündmustest ning peab olema rakendatav tavalise äritegevuse käigus ning ettevõtte või tehingupartneri lepingurikkumise, maksejõuetuse ning pankroti korral.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse kassas olevat sularaha ja nõudmiseni hoiuseid. Rahavoogude aruanne on koostatud otsemeetodil.

Finantskohustused

Ettevõttel on järgmised finantskohustused: võlad hankijatele ja võlakohustused.

Võlad hankijatele on tavapärase äritegevuse käigus tekkinud kohustused tasuda hankijatele ostetud kaupade või teenuste eest. Võlad, mille tasumine on ette nähtud kuni ühe aasta või tavapärase äritsükli jooksul, loetakse lühiajalisteks kohustusteks. Ülejäänud võlad hankijatele kajastatakse pikaajaliste kohustustena. Võlad hankijatele võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses ning kajastatakse peale esmast arvele võtmist korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Võlakohustused võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses vähendatuna tehingukulude võrra ning kajastatakse pärast esmast arvele võtmist korrigeeritud soetusmaksumuses. Soetusmaksumuse (millest on maha arvatud tehingukulud) ja lunastusmaksumuse vahe kajastatakse kasumiaruandes võlakohustuse kehtivuse perioodi jooksul, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Laenulepingute sõlmimisel makstavaid teenustasusid kajastatakse laenukasutuse kuludena selles ulatuses, mille osas on tõenäoline, et kontsern laenu täielikult või osaliselt välja võtab. Sellised teenustasud kajastatakse

finantsseisundi aruandes tulevaste perioodide kuludena ja kajastatakse laenukasutuse kuluna, kui laenu väljavõtmine aset leiab. Võlakohustusi kajastatakse lühiajaliste kohustustena, välja arvatud juhul, kui kontsernil on tingimusteta õigus lükata kohustuse täitmist edasi vähemalt 12 kuu võrra pärast aruandeperioodi lõppu.

Finantskohustuste kajastamine lõpetatakse, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Põhivara väärtuse vähenemine

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb tunnuseid, mis viitavad põhivara väärtuse langusele. Juhul, kui on kahtlusi, mis viitavad varaobjekti väärtuse langemisele alla tema raamatupidamisliku väärtuse, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Vara kaetav väärtus on võrdne kõrgemaga kahest näitajast: kas vara õiglasest väärtusest (miinus müügikulutused) või diskonteeritud rahavoogude põhjal leitavast kasutusväärtusest. Kui testimise tulemusena selgub, et vara kaetav väärtus on madalam tema raamatupidamislikust väärtusest, hinnatakse vara objekt alla tema kaetavale väärtusele. Juhul kui vara väärtuse testi ei ole võimalik teostada üksiku varaobjekti suhtes, leitakse kaetav väärtus väikseima varade grupi (raha genereeriva üksuse) kohta, kuhu see vara kuulub. Vara allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kui varem alla hinnatud varade kaetava väärtuse testi tulemusena selgub, et kaetav väärtus on tõusnud üle raamatupidamisliku jääkväärtuse, siis tühistatakse varasem allahindlus ning suurendatakse vara raamatupidamislikku maksumust. Ülempiiriks on vara raamatupidamislik jääkmaksumus, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni.

Hüvitised töötajatele

Lühiajalised hüvitised töötajatele, sealhulgas töölepingujärgne töötasu, puhkusetasu ning nendelt õigusaktide alusel arvestatud sotsiaalmaks ning töötuskindlustusmaks kajastatakse tekkepõhiselt tegevuskuludes. Täiendavaid hüvitisi (sh täiendav pension ja aktsioptsioonid) ei ole töötajatele kehtestatud.

Muud kohustused ja ettemakstud tulud

Muud kohustused ja ettemakstud tulud kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Muude kohustustena on kajastatud dividendivõlad, garantiikindlustuse tagatissummad, võlad hankijatele ning muud kohustused.

Eraldised ja potentsiaalsed kohustused

Ettevõtte moodustab eraldisi nende kohustuste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaaja määramisel tuginetakse juhtkonna või vastava ala ekspertide hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul, kui ettevõttel on enne bilansipäeva tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline (üle 50%) ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav.

Eraldise realiseerumisega kaasnevat kulutusi hinnatakse bilansipäeva seisuga ning eraldise suurust hinnatakse uuesti igal bilansipäeval. Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdisväärtuses. Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustuste suhtes turul valitsev intressimäär.

Potentsiaalseteks kohustusteks klassifitseeritakse need kohustused, mille realiseerumise tõenäosus jääb alla 50% või nende suuruse hindamine ei ole usaldusväärne. Potentsiaalsete kohustuste üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Aruandekuupäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise vahearuanDES kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid bilansi kuupäeva 31.03.2023 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Lisa 2. Raamatupidamislikud hinnangud ja otsustused

Aruannete koostamisel on kasutatud mitmeid raamatupidamishinnanguid ja otsustusi, mis mõjutavad aruanDES kajastatud varasid ja kohustusi ning lisades avalikustatud potentsiaalseid varasid ja kohustusi. Kuigi nimetatud otsustused on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega.

Lisa 3. Riskide juhtimine

Seltsi kui majandusüksuse seisukohalt on riskid jagatud välisteks ja sisemisteks riskideks.

Välised riskid on riskid, mis tekivad Seltsist väljaspool Seltsi enda tegevusest sõltumata (nt konkurentide tegevus, seadusandlus, finantsriskid).

Sisemised riskid on riskid, mis tekivad majandusüksuse sees (nt kindlustusriskid, personalirisk, IT risk).

Riskide hindamine toimub Seltsi juhatuse poolt kehtestatud korras, millega on kehtestatud protseduurireeglid olemasolevate riskide tuvastamiseks ja nende juhtimiseks ning tulevase mõju vähendamiseks. Riskide hindamise ja juhtimise protsess on pidev.

Ettevõtte majandusarengu seisukohalt on oluline määratleda ettevõtte riskid ning tegeleda nende juhtimisega. Kindlustusselts on välja toonud 3 põhilist riskivaldkonda: kindlustusrisk, finantsriskid ning operatsioonirisk. Järgnevalt on toodud vastavate riskivaldkondade kokkuvõtlikud definitsioonid.

Riskijuhtimise eesmärkideks on kindlustusriski vähendamine kindlustusmaksemäärade korrigeerimise ning pideva reservide kontrollimise teel. Lisaks jätkuvalt hoida madalal likviidsus- ja krediidirisk ning maandada paremini operatsiooniriski võttes kasutusele uuema ja kompaktsema infosüsteemi.

Kindlustusrisk

Kindlustusrisk – võimalus saada kahju kindlustuskattes defineeritud ootamatutest sündmustest (kindlustusjuhtumid).

Ettevõtte kindlustusrisk hõlmab järgmisi kindlustusvaldkondi:

- liikluskindlustus;
- reisikindlustus;
- maismaasõiduki valdaja vastutuskindlustus;
- maismaasõidukite kindlustus;
- transporditavate kaupade kindlustus;
- varakindlustus.

Kindlustusriski juhtimine koosneb peamiselt kolmest valdkonnast: adekvaatsete kindlustusmaksemäärade, kindlustushüvitiste ning eraldiste määramisest. Lisaks kasutatakse kindlustusriski juhtimiseks edasikindlustust.

Kindlustusmaksemääradega seotud riskid

Peamiseks kindlustusrisiki allikaks on ebapiisavad kindlustusmaksemäärad. Kindlustusmaksemäärad on leitud põhimõttel: võtta arvesse võimalikke väljamakseid ning hinnapoliitika konkurentsivõimelisust. Lisaks viiakse läbi iga-aastaselt kindlustusmaksemäärade piisavuse test ning lähtuvalt testi tulemustest võetakse ette suuremaid korrektiive. Lisakorrektiive viiakse läbi aktuaarsete analüüside ja raamatupidamislike aruannete alusel.

Kahjukäsitlusega seotud riskid

Hüvitamisele kuuluva kindlustusjuhtumi määramisel lähtutakse kindlustusliigile vastavatest kehtivatest tingimustest. Erandiks võib lugeda kohustusliku liikluskindlustuse, mis allub Eesti Liikluskindlustuse süsteemile.

Oluliseks kahjujuhtumitest tulenevate riskide juhtimiseks on reeglite ja normide järgimine. Hüvitamise reeglid põhinevad sisemise kogemuse alusel loodud käsitlusreeglitele. Erandjuhtumite korral lähtutakse ühistest arvamustest ja tõekspidamistest.

Kindlustustehniliste eraldistega seotud riskid

Kindlustustehniliste eraldiste määramiseks kasutatakse eksperthinnanguid, ahel-redel meetodit, mis põhineb minevikuandmetel ning erinevaid arvutusmeetodeid isikukahjude puhul. Lisaks viiakse aasta lõpu seisuga läbi reserve piisavuse test, mille tulemusena saadud reserve piisavus või puudujääk kajastatakse majandusaasta aruandes.

Kindlustusriskide maandamiseks on kindlustusseltsi kindlustusriskid kaetud edasikindlustuslepingutega, mis on määratud iga liigi puhul eraldi.

Tundlikkus kindlustusrisiki suhtes

Tundlikkus kindlustusrisiki suhtes väljendab teatud parameetrite muutuste mõju kindlustusandja tegevuses. Väikesed parameetrite erinevused võivad anda suure erinevuse lõpptulemuses, seetõttu on oluline uurida erinevaid näitajaid.

Kindlustusrisiki kontsentratsioon

Kindlustusrisiki kontsentratsioon määrab, millises ulatuses võib sündmus (või mitu sündmust) mõjutada oluliselt kindlustusandja kohustusi. Üks riski kontsentratsiooni vorm – mitu mingil moel sarnast kindlustuslepingut annavad kokku ühe suure riski. Näiteks loodusõnnetused, mis juhtuvad mingis kindlas piirkonnas, seavad ohtu korraga kõik seal asuvad kindlustusobjektid.

Vaadates kindlustusportfelli liigiti, siis kohustuslik liikluskindlustus hõlmab sealt suurima osa. Eelnevast tulenevalt asub suur osa ettevõtte kindlustusobjekte Eestis. Ettevõtte hinnangul ei ole loodusõnnetused, mis põhjustaksid suurt kahju, sagedased.

Liikluskindlustuse puhul jälgitakse poliisiomanike vanuseid ja asukohti, leidmaks olulisi gruppe, kus kindlustusrisk on keskmisest suurem.

Krediidirisk

Krediidirisk on risk, mille realiseerumine võib põhjustada kahju teise osapoole maksejõuetuse tõttu. Ettevõtte krediidirisk on põhjustatud arvete tasumata jätmisest kliendi, vahendaja või edasikindlustaja poolt.

Krediidiriski maandamiseks on kehtestatud nõue, et poliis väljastatakse vaid tasutud arvetele. Vahendajad kannavad oma klientide krediidiriski. Vahendajate krediidirisk on maandatud regulatsioonidega, näiteks müügiloa lõpetamine. Edasikindlustajate krediidiriski maandamiseks analüüsitakse enne igat edasikindlustuslepingu sõlmimist edasikindlustusandja maksevõimet ja usaldusväarsust.

Likviidsusrisk

Kindlustuslepingutest tulenev likviidsusrisk on seotud kindlustusandja kohustustega. Kohustuste täitmiseks on ettevõttel osa finantsvahenditest lühiajalistes deposiithoiustes, mis võimaldab vahendeid hankida piisavalt kiiresti.

Tururisk

Tururisk on risk, et muutused turuhindades avaldavad mõju Seltsi tulule kindlustuslepingutest. Kindlustustegevusest tuleneva tururiski maandamine seisneb Seltsi konkurentsivõimelisuse säilitamises. Selle säilitamiseks Selts korrigeerib hindu, pakub erinevaid kindlustusliike ja jälgitakse ülejäänud kindlustusturu dünaamikat.

Finantsriskid

Finantsriskid - erinevate finantsriskidena käsitletakse krediidiriski, likviidsusriski ja tururiski, kusjuures viimane jaguneb omakorda valuutariskiks, intressimäära riskiks ja muuks hinnariskiks.

Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et finantsinstrumendi üks osapool põhjustab teisele finantskahjumi, sest ei suuda kohustust täita. Antud kontekstis võib teise poole all mõista panku, kus hoitakse deposiite. Krediidiriski maandamiseks jälgitakse pidevalt vastaspoole kredidivõime muutumist. Täpsemalt nõuete krediidiriski on kajastatud kindlustusriski peatükis.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et kindlustusselts ei suuda realiseerida oma investeringuid ja teisi varasid oma rahaliste kohustuste õigeaegselt täitmiseks. Hinnanguliselt on kõik Seltsi kohustused, v.a kindlustuslepingute eraldised täidetud aasta jooksul. Likviidsusriski on maandatud kasutades investeerimist kuni 90 päevastesse tähtajalistesse hoiustesse, see tähendab, et riskisituatsiooni korral on võimalik hiljemalt 90 päeva jooksul muuta finantsvarade portfelli struktuuri. Täpsemalt vt. lisa 16.

Tururisk

Tururisk on seotud valuutakursside, intressimäärade ja finantsvarade väärtuste üldiste kõikumistega, mõjutades nende väärtusi ebasoodsas suunas.

Intressimäärarisk on seotud Seltsi poolt valitud finantsinstrumentide väärtuse muutumisega suunas, mis tekitab Seltsile finantskahju.

Intressimäärariski vähendamiseks on juhatus paigutanud vabad vahendid fikseeritud intressimääraga tähtajalistesse hoiustesse. Juhatus hinnangul on finantstoodete valik optimaalne, teenides küll vähem intressi, kuid kandes endas tunduvalt madalamat finantsriski. Finantsinvesteeringud tähtaegade lõikes on esitatud Lisas 16.

Valuutarisk on seotud välisvaluutas paigutatud finantsvarade kursimuutusega, avaldades mõju välisvaluutas fikseeritud varade tulevastele rahavoogudele. Valuutariskide vähendamiseks hoitakse enamuse vabu vahendeid pankades eurodes.

Muu hinnarisk on risk, et finantsinstrumendi õiglane väärtus või tulevased rahavood kõiguvad muutuste tõttu turuhindades. Riski vähendamiseks on Selts paigutanud vabad vahendid tähtajalistesse hoiustesse.

Kapitali juhtimine

Seltsi kapitali juhtimise eesmärgiks on äriplaneerimise jooksul vastavus sisemistele ja regulatiivsetele kapitalinõuetele. Alates 1. jaanurist 2016.a. kehtib Solventsus II direktiiv, millega kehtestati uued kapitalinõude ja vaba kapitali eeskirjad. Solventsusrežiimiga seoses hakkas Selts solventsuskapitalinõude arvutamiseks kasutama standardvalemit.

Seltsil on esimese taseme omavahendid. Selts järgib taktikat, et omavahendid oleksid kiirelt kättesaadavad. Omavahendite taseme kriteeriumi ja selle kontrolli, et kirjed ei ole koormatud, tagavad vastavalt seadusele ja Finantsinspektsiooni suunistele Seltsi raamatupidamine ja juhatus. Dividendide väljamaksmisel on ettevõtte keskpika perspektiivi kava konservatiivne. Dividende ei maksta, kuniks Seltsi omavahendite ja sätestatud taluvuspiiri vahe on vähem kui kaks miljonit eurot. Pärast seda võib ühel aastal dividendidena välja maksta kuni poole möödunud bilansiaasta kasumist, kui see ei kahjusta oluliselt ettevõtte majanduslikku seisundit.

Seltsi poolt aktsepteeritud omavahendite minimaalsuurus on 4,5 miljonit. Solventsuskapitalinõue leitakse korra kvartalis ning vajadusel korrigeeritakse omavahendite mahtu. Seltsi juhatus on kapitali ja varade paigutamisel, mis ületavad seaduses nõutud miinimumi, hoidnud konservatiivset poliitikat, et oleks tagatud kindlustusvõtjate huvid ning Seltsi jätkusuutlikkus. Vara investeerimisel jälgib juhatus, et oleks tagatud investeeringute optimaalne tulu ja turvalisus ning investeeringute hajutatus, säilitades samal ajal Seltsi pidev likviidsus. Seltsi tegevuses toimub kapitali muutus sisemiselt genereeritava kapitali arvel.

Lisa 4. Finantsvarade ja -kohustuste õiglane väärtus

Ettevõtte finantsseisundi aruandes seisuga 31.03.2023 kajastatud finantsvarade ja -kohustuste õiglane väärtus ei erine oluliselt nende raamatupidamislikust väärtusest.

